

Program PROFNET jako źródło inspiracji w podnoszeniu jakości profilaktyki uzależnień

Krzysztof Ostaszewski

Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

Konferencja *Programy rekomendowane –
szansa czy bariera*” Konstancin, 1.03.2016

Konflikt interesów

Mówiąc o
pozytywnych stronach
Projektu PROFNET
**oświadczam, że
jestem w konflikcie
interesów**

- PROFNET zatrudnia mnie jako konsultanta
- To może powodować stronniczość moich opinii

PROFNET jako inspiracja

Myślenie systemowe

Co można poprawić w systemie działań profilaktycznych, żeby zwiększyć skuteczność (jakość) profilaktyki?

Innymi słowy

Jakie elementy systemu są „problemem” dla jakości profilaktyki w Polsce?

Odpowiedź PROFNETU

1. Można wesprzeć sektor NGO w kilku obszarach stanowiących „problem”
2. Można wesprzeć informacyjnie decydentów (samorząd), żeby sensownie wydawał pieniądze na profilaktykę
3. Można do tego użyć nowoczesnej technologii (webinarium, wykłady online, e-learning)

Co jest problemem?

Diagnoza

- Kompetencje realizatorów profilaktyki, brak systemu kształcenia specjalistów - profilaktyków
- Deficyt profesjonalnych programów (rozwój substytutów profilaktyki)
- Niska kultura ewaluacji programów profilaktycznych

Leczenie

- Podstawa programowa kształcenia, pilotażowy program szkolenia, zawód „profilaktyk”
- Wsparcie dla NGO w aplikowaniu do Systemu Rekomendacji
- Podręcznik, szkolenia, konsultacje dla NGO w planowaniu ewaluacji

Podstawa programowa kształcenia

Doświadczenia

- Środowisko specjalistów jest gotowe na takie wyzwanie
- Spore zainteresowanie szkoleniem
- Zadanie wykonalne

Bariery

- Brak „inicjatywy ustawodawczej”
- Brak adresata dla kontynuacji
- Czy chcemy regulacji na wzór „specjalisty terapii uzależnień”
- Kto ma podjąć to wyzwanie?

Podstawa programowa kształcenia

- Co jest potrzebne do kontynuowania dzieła?
- Przepisy
- Fundusze
- Mecenat
- Uczelnie lub inne podmioty, które będą rekrutowały i szkoliły

Aplikacje do Systemu Rekomendacji

- Autorzy wielu programów (starych i nowych) mają kłopot z podstawami / logiczną konstrukcją programu/ z ewaluacją (wskaźnikami, rodzajami, opisem wyników)
- Żeby ten problem rozwiązać potrzebna jest pomoc specjalistów
- Autorzy chętnie korzystają z pomocy ku zadowoleniu obu stron dla dobra publicznego

Trudne obszary w pisaniu aplikacji

- Do jakiej wiedzy o zachowaniach ryzykownych / problemowych odwołuje się program?
- Jakie mechanizmy zmiany zachowań/ postaw/ intencji/przekonań chce uruchomić?
- Jak ta wiedza ma się do celów programu?
- Jak cele programu mają się do działań?
- Czy te elementy są spójne?
- Czym różni się ewaluacja procesu od ewaluacji formatywnej?

System Rekomendacji

- System Rekomendacji mógłby skorzystać z doświadczeń PROFNETU wprowadzając aktywną formę pomocy dla Wnioskodawców/ Autorów

Co jest potrzebne?

- Wsparcie Zespołu ds. Rekomendacji (kadra, pieniądze, możliwości działania)
- Wprowadzenie do Systemu Rekomendacji konsultacji specjalistycznych lub/i pomocy w prowadzeniu ewaluacji, małych na ewaluację, superwizji lub mentoringu

Ewaluacja

Doświadczenia

- Ewaluacja jest potrzebna realizatorom profilaktyki
- Są okazje, które warto wykorzystać, żeby podnieść kulturę ewaluacji (składanie wniosków do Biura)
- Webinarium

Co warto wprowadzić?

- Konsultacje specjalistyczne dotyczące ewaluacji (przy różnych okazjach)
- Małe granty na ewaluację procesu / formatywną
- Webinaria

Ewaluacja wyników

- Badanie skuteczności programów profilaktycznych to zajęcie dla specjalistów, którzy nie są obligowani presją czasu
- Ewaluacja wyników może być atrakcyjna dla doktorantów
- Warto byłoby w przyszłości stworzyć / przystosować ośrodek naukowy specjalizujący się w ewaluacji działań profilaktycznych
- Nie widzę innych opcji

PROFNET jako zachęta do myślenia systemowego

1. Można wesprzeć **sektor JST** w kilku obszarach stanowiących „problem”
2. Można wesprzeć **system oświaty**, żeby sensownie organizował profilaktykę w szkołach
3. Można wesprzeć **system akademicki**, żeby lepiej działał na rzecz profilaktyki
4. **System grantów**